

**INICIATIVA ZA
DEMOKRATIČNI
SOCIALIZEM**

Ljubljana, Slovenija

info@demokracicni-socializem.si

www.demokracicni-socializem.si

Ljubljana, 13. 12. 2013

Proti korupciji – Za demokratični socializem!

Iniciativa za demokratični socializem se danes pridružuje **Shodu proti korupciji in za javni interes**. O korupciji danes govorijo vsi in vsi smo proti njej: protestniki in politiki, delavci in menedžerji, levi in desni. Pa vendar se zdi, da so tisti, ki narekujejo tempo naši družbi, proti korupciji samo v besedah. V večletnem boju proti korupciji, s katerim so si nabirale politične točke vse politične stranke, nismo videli niti enega odločnega koraka. Kljub obljubam Janeza Janše in Alenke Bratušek, pa tudi Gregorja Viranta in Igorja Lukšiča, da bodo izkoreninili korupcijo »na sistemski ravni«, vse pogosteje beremo o tem da milijoni evrov odhajajo v davčne oaze. Da si menedžerji izplačujejo vrtoglave nagrade in nižajo plače delavcem. Da se prireja javne razpise. Da se je napihnila cena Teš 6. Da lobiji obvladujejo zdravstvo. Da se izčrpava podjetja in uničuje delovna mesta.

A politiki neumorno obljublajo naprej. Zdaj nas skušajo pretentati z obljubo, da bo težave s korupcijo rešila privatizacija. Pravijo, da bo to »omrežjem« onemogočilo plenjenje davkoplačevalskega denarja. Skratka, hočejo nas prepričati, da bomo problem korupcije v državnih podjetjih, ki jih plenijo lobiji, rešili tako, da vse skupaj prodamo – seveda prav tistim »omrežjem«, ki jim skušamo plenjenje preprečiti. Torej, korupcijo – zasebno prisvajanje javnega premoženja –, bi naša vrla oblast reševala tako, da bi jo legalizirala!

Včeraj so politične elite z objavo stresnih testov naredile nov korak v tej smeri. Izgube slovenskega gospodarstva, rezultata javno-zasebnega partnerstva štirih vlad, zimzelenih gospodarstvenikov in lastnikov kapitala, bodo preprosto socializirane. Izgube najpremožnejšega sloja se bodo spremenile v dolg navadnih državljanov. Z včerajšnjimi odločitvami se je slovenski javni dolg povečal kar za 3,6 milijarde evrov! Ob tem pa za še neznan delež od 1,7 milijarde poroštev za prenesene slabe terjatve, ki so bile včasih podjetja z delovnimi mesti.

In kdo je ocenil luknjo v našem bančnem sistemu? Kdo je ugotovil za koliko se bomo morali za poplačilo zasebnih dolgov zadolžiti državljani? Za 21 milijonov evrov sta to storili revizorski agenciji Ernest & Young in Oliver Wyman. Da smo državljani ocenjevanje kakovosti bančne aktive drago plačali istim agencijam, ki so z napihovanjem nepremičninskih balonov v ZDA pomagale sprožiti finančno krizo leta 2007, je farsa! Zasebna podjetja, ki so povzročila krizo, so zdaj neuspeh kapitalizma izračunala in račun izstavila državljanom! Pričevanja domačih opazovalcev, ki so pricurjla v javnost, pa kažejo na diletantstvo pri izvedbi testov. Sprejemljiva ne more biti nobena ocena, ki ni izdelana po javno dostopni metodologiji in ki ni v celoti ponovljiva!

Potem, ko bomo banke sanirali bo sledila prodaja bank »strateškim partnerjem«, ki bodo menda izboljšali domače korporativno upravljanje. Potrebno se je zavedati, da krize slovenskega kapitalizma ni povzročila državna lastnina niti javni sektor! Zanja so odgovorni menedžment in njegovi nadzorniki, ki so z lastnino državljanov razpolagali kot z zasebno lastnino. Vzrok za bančno krizo je popolna podreditev profitni logiki kapitalizma. To, kar vladajoča ideologija imenuje korupcija, je samo nadaljevanje kapitalističnih poslovnih praks z drugimi sredstvi. Naše banke so le sledile svetovnemu trendu, njihov menedžment pa je skupaj s političnimi funkcionarji pomagal pri ustvarjanju čim večjih dobičkov.

Privatizacija ne bo odpravila vzrokov sedanjega stanja! Tuji lastniki ne bodo spremenili logike gospodarjenja. Menedžment se bo sicer povečal za nekaj novih obrazov, omrežja, ki vodijo igro, pa bodo ostala. Zakaj naj bi velike banke, ki tako igro vodijo v svetovnem obsegu, pri nas ravnale drugače? Ali so belgijska KBC in njeni člani uprave, ki so bili odgovorni prav za upravljanje tveganj pri NLB (!), preprečili slabe prakse? – Niso jih. Izgube, ki so jih soustvarili v NLB, so le delček škode, ki jih je KBC napravil po vsem svetu!

Od privatizacije imajo korist le finančni trgi, ki bodo državi posojali denar, saj bodo obresti rastle v nebo, ter investitorji, ki bodo odkupovali "slabe terjatve" od države. In v tem je bistvo. V času, ko kapital ne more več kovati profitov v prenasičenem industrijskem sektorju in ko se je zlomila iluzija o hiperproduktivni družbi znanja, ki naj bi prinašala dodano vrednost brez meja, se kapital lahko preživlja le še s parazitiranjem na javnem dobrem. Z zaračunavanjem oderuških obresti na javni dolg. S siromašenjem javnega sektorja. S poceni privatizacijami javnega premoženja. S prilaščanjem naravnih virov. Če kaj, je korupcija sistemski pojav! Korupcija je proces, ki kapitalizmu sploh še omogoča preživetje.

Zato moramo, da bi odpravili sistemsko korupcijo, zahtevati veliko več kot le transparentnost in etične kodekse, ki se običajno ponujajo kot rešitev. Zahtevati moramo odpravo sistema, ki korupcijo poraja. Zahtevati moramo nič manj kot odpravo kapitalizma. Danes smo tukaj zato, da skupaj postavimo nove koordinate boja proti korupciji!

Proti korupciji – za demokratični socializem!

Zato demokratični socialisti zahtevamo:

1. **Zahtevamo polno podporo vlade delu Komisije za preprečevanje korupcije in državnega davčnega urada ter povečanje njunih pristojnosti!** Prvi korak v boju proti korupciji je okrepitev ugleda in pristojnosti nadzornih institucij.
2. **Zahtevamo takojšnjo prekinitev privatizacij državnega premoženja!** Liberalni ekonomisti nas prepričujejo, da bodo privatizacije onemogočile korupcijo. Če bi to držalo, je južno in vzhodno od nas sploh ne bi bilo več. Pa je ravno obratno: javne lastnine tako rekoč ni več, korupcije in klientelizma pa kot listja in trave!
3. **Zahtevamo (ponovno) ustanovitev državne knjigovodske agencije!** Trenutna razpršenost nadzora nad kapitalskimi tokovi služi le tistim, ki svoje transakcije skrivajo pred budnim očesom javnosti. Zato zahtevamo enotno agencijo za enoten in učinkovit nadzor nad kapitalskimi tokovi.
4. **Zahtevamo uvedbo politike odprtih knjig!** Vsa podjetja, zasebna in javna, morajo javnosti omogočiti poln dostop do vseh podatkov o svojem poslovanju. Le tako lahko zagotovimo preglednost poslovanja, ki je pogoj za odpravo korupcije.
5. **Zahtevamo javno dostopne dohodninske napovedi!** Javnost mora imeti dostop do podatkov o plačah in nagradah javnih uslužbencev ter zaposlenih v državnih podjetjih in bankah, pa tudi v tistih zasebnih podjetjih in bankah, ki z državo poslujejo.
6. **Zahtevamo demokratično imenovanje članov uprav v državnih podjetjih in bankah!** Izkazalo se je, da ne zasebnemu kapitalu ne političnim elitam ni v interesu dolgoročen razvoj podjetij: vsi težijo le k maksimalnemu kratkoročnemu profitu. Čas je, da upravljanje podjetij in bank spet prevzamejo tisti, ki ne bodo uničevali delovnih mest in izčrpavali podjetij, torej zaposleni in širša skupnost.
7. **Zahtevamo preoblikovanje sistemsko pomembnih bank v javni servis po zgledu javnega šolstva in zdravstva!** Banke morajo služiti javnemu interesu, ne zasebnemu. Strateške investicije morajo biti demokratično načrtovane in koordinirane v skladu s potrebami ljudi, ne kapitala.

**INICIATIVA ZA
DEMOKRATIČNI
SOCIALIZEM**